

استاندارد آموزش شایستگی

بکارگیری HSE در صنایع (پیشرفته)

گروه شغلی

بهداشت و ایمنی

کد ملی آموزش شایستگی

۳	۲	۵	۷	۳	۰	۴	۷	۰	۰	۶	۰	۳	۴	۱
ISCO-08	سطح مهارت	شناسه گروه	شناسه شغل	شناسه شایستگی	نسخه									

۱۱۰۷۰۵۷۱۱۰۱

تاریخ تدوین استاندارد : ۹۳/۶/۱

ناظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی
کد ملی شناسایی آموزش شایستگی : ۳۲۵۷-۴۷-۰۲۱-۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته بهداشت و ایمنی :
۱- زیبا یاوری
۲- حسن رمضانی
۳- فریماه صالحی

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شایستگی:
- شرکت نداجستر ایمنی
- مرکز تحقیقات و تعلیمات خفاظت فنی و بهداشت کار
- شرکت مدرسان بهروری ایمن

فرآیند اصلاح و بازنگری :

-
-

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی
تهران ، خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالي، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فني و حرفه اي كشور ، پلاک ۹۷
دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷ تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۷ - ۶۶۹۴۱۲۰
آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci@yahoo.com

تهریه کنندگان استاندارد آموزش شغل شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	بامداد کتابچی	لیسانس	برنامه یزی آموزشی	مدیر آموزش	۱۵ سال	تلفن ثابت: ۰۹۱۲۱۲۳۹۴۴۵ تلفن همراه: ۰۹۱۲۹۷۹۹۶۷ ایمیل: Bamdad2525@yahoo.com آدرس: میدان هروی، خ و فامنش، کوچه افتخاریان، پ ۴، واحد ۱
۲	فاطمه سلیمانی	لیسانس	پهداشت حرفه ای	کارشناس فنی	۶ سال	تلفن ثابت: ۰۹۱۲۹۷۹۹۶۷ تلفن همراه: soleimany26@gmail.com ایمیل: soleimany26@gmail.com آدرس: میدان هروی، خ و فامنش، کوچه افتخاریان، پ ۴، واحد ۱
۳	نوید صفری	فوق لیسانس	فیزیک	مدیر عامل	۱۵ سال	تلفن ثابت: ۰۹۱۲۹۷۹۹۶۷ تلفن همراه: ۰۹۱۲۹۷۹۹۶۷ ایمیل: A.taghizadeh@ngilt.org آدرس: میدان هروی، خ و فامنش، کوچه افتخاریان، پ ۴، واحد ۱
۴	آیدین تقی زاده	فوق لیسانس	محیط زیست (HSE) (گرایش)	مدیر فنی	۷ سال	تلفن ثابت: ۰۹۱۲۹۷۹۹۶۷ تلفن همراه: ۰۹۱۲۹۷۹۹۶۷ ایمیل: A.taghizadeh@ngilt.org آدرس: میدان هروی، خ و فامنش، کوچه افتخاریان، پ ۴، واحد ۱

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفا در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با مakte صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد.)

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضایت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفة ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مریبان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مریبان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملحوظاتی است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شایستگی :

بکارگیری HSE در صنایع (پیشرفت)

شرح استاندارد آموزش شایستگی :

بکارگیری HSE در صنایع(پیشرفت) شایستگی می‌باشد در حوزه بهداشت، ایمنی و محیط زیست که فراغیران با بکارگیری فرایندهای ساختاری HSE، بکارگیری تئوری‌های حادثه در HSE، بکارگیری مدیریت ریسک، بکار بردن دستورالعمل‌های HSE، پیشگیری از خطر، واکنش در شرایط اضطراری و کمک به مصدومین در صحنه حادثه برآید.

ویژگی‌های کارآموز ورودی:

حداقل میزان تحصیلات: دیپلم

حداقل توانایی جسمی و ذهنی: سلامت کامل جسمی و روحی
مهارت‌های پیش نیاز: بکارگیری HSE در صنایع(مقدماتی)

طول دوره آموزش:

طول دوره آموزش	: ۶۰ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۲۵ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۳۵ ساعت
- زمان کارورزی	: ساعت
- زمان پروژه	: ساعت

بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)

- کتبی: %۲۵

- عملی: %۶۵

- اخلاق حرفه‌ای: %۱۰

صلاحیت‌های حرفه‌ای مربیان:

دارا بودن حداقل مدرک کارشناس بهداشت حرفه‌ای، ایمنی صنعتی یا محیط زیست با حداقل ۵ سال سابقه کار مرتبط

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

ضرورت ورود ایمن و بدون حادثه به فعالیت های کاری بر اساس استاندارد تعریف شده

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Health, Safety, Environment
HSE Induction

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

-ایمنی و بهداشت صنعتی

-توانایی رعایت نکات ایمنی و بهداشتی در محیط کار

-مسئول بهداشت کار

-ارزیاب ریسک ایمنی و بهداشت شغلی

-مسئول پیاده سازی سیستم ایمنی مدیریت HSE-MS

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب ..... طبق سند و مرجع

ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت ..... طبق سند و مرجع

ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور ..... طبق سند و مرجع

د : نیاز به استعلام از وزارت کار .....

استاندارد آموزش شایستگی

- شایستگی ها

ردیف	عنوان
۱	بکار گیری فرایندهای ساختاری HSE
۲	بکار گیری تئوری های حادثه در HSE
۳	بکار گیری مدیریت ریسک
۴	بکار بردن دستورالعمل های HSE
۵	پیشگیری از خطر
۶	واکنش در شرایط اضطراری
۷	کمک های اولیه به مصدومین در صحنه حادثه
۸	
۹	
۱۰	
۱۱	
۱۲	
۱۳	
۱۴	

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :	
	جمع	عملی	نظری		
	۱۱	۶	۵		
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطیمرتب				
رایانه ویدیو پروژکتور پرده نمایش صندوقی کارآموز صندوقی مربی میز مربی کپسول آتش نشانی جعبه کمک های اولیه ماژیک وايت برد تخته وايت برد تخته پاک کن وايت برد	دانش : - ساختار سازمانی - مسؤولیت ها - چرخه مدیریت HSE - کمیته ها و جلسات (هفتگی و ماهانه) HSE - فرهنگ HSE مهارت : - قبول مسؤولیت در انجام امور HSE - انتخاب نماینده یا شرکت در کمیته HSE - کمک به چرخه مدیریت HSE - کمک به ارتقا فرهنگ HSE نگرش : - در کامل مسؤولیت های HSE سازمانی				
	ایمنی و بهداشت : رعایت نکات ایمنی در محیط کار توجهات زیست محیطی :				

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۵	۳	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطیمرتبه			HSE در حادثه گارگیری تئوری های
رایانه ویدیو پروژکتور پرده نمایش صندلی کارآموز صندلی مربی میز مربی کپسول آتش نشانی جعبه کمک های اولیه ماژیک وايت برد تخته وايت برد تخته پاک کن وايت برد	دانش : هرم حادثه نظریه های نویش زنگیره حوادث نظریه کوه یخ و پیامدهای مستقیم و غیر مستقیم مهارت : از بین بردن زنجیره حوادث و جلوگیری از بروز حادثه کاهش نقص، خطأ و اشتباه فردی و سیستمی نگرش : پیشگیری از بروز حادثه کاهش هزینه های سازمان ایمنی و بهداشت : رعایت نکات ایمنی در محیط کار توجهات زیست محیطی : جلوگیری از آلودگی محیط زیست			

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :	
	جمع	عملی	نظری		
	۸	۵	۳		
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطیمرتب				
رایانه ویدیو پروژکتور پرده نمایش صندلی کارآموز صندلی مربی میز مربی کپسول آتش نشانی جعبه کمک های اولیه ماژیک وايت برد تخته وايت برد تخته پاک کن وايت برد	دانش : مدیریت ریسک و روش های ارزیابی و کنترل خطر روش های بررسی احتمال، شدت و ماتریس ریسک روش های کنترل خطر مهارت : ارزیابی و کنترل خطر رفع موارد نا ایمن کنترل خطر نگرش : حذف خطر کاهش پیامد حوادث ایمنی و بهداشت : رعایت نکات ایمنی در محیط کار توجهات زیست محیطی : جلوگیری از آلودگی محیط زیست				

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

عنوان :

بکار بردن دستورالعمل‌های HSE

	زمان آموزش			دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطیمرتب	
	جمع	عملی	نظری		
	۸	۵	۳		
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطیمرتب				
رایانه ویدیو پروژکتور پرده نمایش صندلی کارآموز صندلی مربی میز مربی کپسول آتش نشانی جهبه کمک های اولیه ماشیک وايت برد تخته وايت برد تخته پاک کن وايت برد	دانش : - شرح ایجاد روش‌های اجرایی HSE - شرح و ایجاد دستورالعمل‌های HSE - شرح و چگونگی نوشتن چک‌لیست‌های HSE - ممیزی و بازرگانی HSE مهارت : - تنظیم روش‌های اجرایی - تنظیم دستورالعمل‌ها - تنظیم چک‌لیست‌ها و پایش فعالیت‌ها - انجام فرآیند ممیزی و بازرگانی نگرش : - پایش کانون‌های خطر - پایش فرآیندها				
	ایمنی و بهداشت : رعایت نکات ایمنی در محیط کار				
	توجهات زیست محیطی :				

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۰	۵	۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطیمرتبه			
رایانه ویدیو پروژکتور پرده نمایش صندلی کارآموز صندلی مربی میز مربی کپسول آتش نشانی جعبه کمک های اولیه ماژیک وايت برد تخته وايت برد تخته پاک کن وايت برد	<p>دانش :</p> <p>- نقش معاینات قبل از استخدام در پیشگیری از بروز خطر</p> <p>- روش های آموزش HSE</p> <p>- روش گزارش نویسی موارد نایمن و رویداد</p> <p>- انواع وسایل حفاظت فردی (PPE)</p> <p>- بررسی رویداد، حادثه و تکنیک های جمع آوری اطلاعات</p> <p>مهارت :</p> <p>- بکارگیری نکات ایمنی در حین کار</p> <p>- نوشتن گزارش های موارد نایمن</p> <p>- نگهداری و استفاده صحیح از وسایل حفاظت فردی</p> <p>- پیشگیری از بروز حادثه و بیماری</p> <p>نگرش :</p> <p>- کاهش موارد نایمن</p> <p>ایمنی و بهداشت :</p> <p>رعایت نکات ایمنی در محیط کار</p> <p>توجهات زیست محیطی :</p> <p>جلوگیری از آلودگی محیط زیست</p>			

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :	
	جمع	عملی	نظری		
	۱۰	۶	۴		
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتب				
رایانه ویدیو پروژکتور پرده نمایش صندلی کارآموز صندلی مربی میز مربی کپسول آتش نشانی جعبه کمک های اولیه ماژیک وایت برد تخته وایت برد تخته پاک کن وایت برد	دانش : - روش های واکنش در شرایط اضطراری - روش های برگزاری مانور - روش های آمادگی لازم برای هرگونه شرایط بحرانی طبیعی و غیر طبیعی مهارت : - برگزاری مانور - واکنش مناسب، صحیح و سریع در شرایط اضطراری طبق دستور العمل ها نگرش : - انجام کارها به صورت تیمی - ایجاد آرامش در شرایط اضطرار ایمنی و بهداشت : رعایت نکات ایمنی در محیط کار توجهات زیست محیطی : حفظ از محیط زیست				

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

عنوان :

کمک های اولیه به مصدومین در صحنه حادثه

زمان آموزش

جمع	عملی	نظری
۸	۵	۳

تجهیزات ، ابزار ، مواد
صرفی و منابع آموزشی

دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی
توجهات زیست محیطیمرتب

دانش :

- مراحل کمک به مصدومین در صحنه حادثه

رایانه
ویدیو پروژکتور
پرده نمایش
صندلی کارآموز
صندلی مریب
میز مربی
کپسول آتش نشانی
جعبه کمک های اولیه
ماژیک وايت برد
تخته وايت برد
تخته پاک کن وايت برد

دقیقه ۲۰

- علائم حیاتی و احیای قلبی و ریوی و روش ریکاوری

- روش های پنسمان زخم ، اتل بندی و جلوگیری از خونریزی، روش تورنیکه

- ضرب دیدگی ، شکستگی و حمل مصدوم

- سوتگی های درجه ۱ و ۲

- مسمومیت ها و گزیدگی ها

- گرمایشگی ، سرمایشگی

- روش مانور های میلیش

- علائم عفونت و شوک

- بیماری های خاص

- وسایل و جعبه کمک های اولیه

مهارت :

- کنترل علائم حیاتی بدن و احیای قلبی و ریوی

- پنسمان زخم و جلوگیری از خونریزی

- کنترل عالیم مسمومیت و اقدام به نجات مسموم

- کنترل ضرب دیدگی ها ، شکستگی ها ، بستن آتل و حمل مصدوم

- کنترل و مراقبت از سوتگی ها

- کنترل گرمایشگی و سرمایشگی

- انجام مانور های میلیش

دقیقه ۴۰

دقیقه ۴۰

دقیقه ۳۰

دقیقه ۴۰

دقیقه ۳۰

دقیقه ۳۰

دقیقه ۳۰

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی				کمک های اولیه به مصدومین در صحنه حادثه
	۳۰ دقیقه			دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتب
	۳۰ دقیقه			مهارت : - جلوگیری از عفونت و شوک - کمک به بیماران خاص
				نگرش : - سرعت عمل در کار و ایجاد آرامش - کمک به بهبود حال بیمار تا رسیدن و یا انتقال او به مراکز درمانی
				ایمنی و بهداشت : رعایت نکات ایمنی در محیط کار
				توجهات زیست محیطی :

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	تابلو وايت برد	۱۲۰×۱۵۰ سانتیمتر	۱ عدد	
۲	رایانه	لپ تاپ	۱ دستگاه	
۳	ویدیو پروژکتور	با وضوح تصویر ۱۸۰۰×۱۲۰۰	۱ دستگاه	
۴	پرده نمایش	۳×۲ اتومات	۱ عدد	
۵	صندلی کارآموز	چوبی یا پلاستیک مقاوم	۱۵ عدد	
۶	صندلی مریبی	چرمی	۱ عدد	
۷	میز مریبی	چوبی	۱ عدد	
۸	کپسول آتش نشانی	پودر و گاز - CO ₂	۱ سیلندر	
۹	جعبه کمک های اولیه	حاوی تمامی موارد لازم و کافی	۱ جعبه	
۱۰	سطل زباله درب	درب دار	۱ عدد	
۱۱	تخته پاک کن	وايت برد	۱ عدد	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	کاغذ	A۴	۱ بسته	
۲	خودکار	آبی	۱۵ عدد	
۳	مازیک وايت برد	آبی، مشکی، قرمز	۳ عدد	
۴	کیسه زباله	متوسط	به تعداد لازم	

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	انواع کلاه ایمنی	کار در ارتفاع، کار ساده ساختمانی، کار در فضاهای بسته	از هر مدل یک عدد	
۲	انواع کفش ایمنی	پنجه فولادی، کف فولادی، ضد لغزش، مخصوص برق، صنایع شیمیایی	از هر مدل یک جفت	
۳	انواع دستکش کار	برشکاری، جوشکاری، کار در ارتفاع، شیمیایی، صنایع غذایی، صنایع شیمیایی، کار با ترکیبات آلی	از هر مدل یک جفت	
۴	انواع عینک ایمنی	جوشکاری، برشکاری، سنگ زنی (با حفاظ جانبی)، گاگل ها	از هر مدل یک عدد	
۵	انواع گوشی ایمنی	داخل گوش، روی گوش	از هر مدل یک عدد	
۶	انواع ماسک	جوشکاری، فیلتردار، سوپاپ دار، Face shield	از هر مدل یک عدد	
۷	تجهیزات کار در ارتفاع	طناب نجات، کارابین، هارنس	از هر مدل یک عدد	
۸	انواع لباس کار	کتانی سرهم، بارانی ها، لباس با قابلیت دید بالا	از هر مدل یک دست	
۹	انواع کپسول های آتش نشانی	پودر و گاز، CO ₂ ، آب، فوم، هالون	از هر مدل یک سیلندر	

توجه :

- ابزار به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود.

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
۱	www.NFPA.org
۲	www.OSHA.gov
۳	www.OGP.uk.org
۴	www.ILO.org
۵	www.cdc.gov
۶	www.WHO.int
۷	www.tamin.ir
۸	www.mcls.gov.ir